

INFORMATIE- EN COMMUNICATIETECHNOLOGIE (ICT) ADOPTIE IN DE TUINBOUW	ICT
--	------------

Probleemstelling

Hoewel de laatste ontwikkelingen op het vlak van ICT heel wat mogelijkheden bieden voor het ondersteunen van de bedrijfsvoering van tuinbouwbedrijven, kan worden vastgesteld dat deze niet altijd optimaal worden benut. Teneinde meer inzicht te bekomen in deze problematiek werd een enquête over het ICT-gebruik uitgevoerd bij 208 professionele Vlaamse tuinbouwbedrijven. De steekproef bestond uit 62 sierteeltbedrijven, 64 glasgroentebedrijven, 29 bedrijven met groenten in open lucht en 53 bedrijven met blijvende teelten (o.a. boomkwekerijen, fruitbedrijven). Deze bedrijven maakten deel uit van het Vlaamse boekhoudnetwerk. De interviewers gebruikten een gestructureerde vragenlijst met vragen over het gebruik van computers, internet en e-mail voor bedrijfsdoeleinden (gebruik, gebruiksfrequentie, toepassingen, personen die ICT gebruiken, type internetverbinding, enz.).

Speciale aandacht werd besteed aan het internetgebruik. Hierbij werd de invloed nagegaan van de persoonskarakteristieken van de bedrijfsleider (biografische en sociale karakteristieken, communicatiegedrag) en de bedrijfsgrootte op het gebruik van vijf groepen internettoepassingen : algemene toepassingen (internetbankieren, informatie over output prijzen, weersvoorspellingen), informatie over input prijzen, informatie over milieuvriendelijke productiemethoden, gespecialiseerde informatie en 'e-commerce'.

Resultaten

Van de 208 tuinbouwbedrijven in de steekproef zijn er 189, of 91 % die over een computer beschikken. Slechts 173 bedrijven, of 83 % gebruiken deze computer voor bedrijfsdoeleinden. Op de bedrijven zonder PC is een gebrek aan computervaardigheden een belangrijke belemmerende factor, terwijl 'het niet begrijpen van hoe een voordeel kan bekomen worden van het gebruik van ICT' belangrijk is bij de bedrijven met een PC die niet gebruikt wordt voor bedrijfsdoeleinden. Het verband tussen de persoons- en bedrijfskenmerken en het gebruik van de PC voor bedrijfsdoeleinden is niet zo duidelijk; wel is er een verband met de moderniteit van het bedrijf. De belangrijkste gebruikte ICT-toepassingen hangen sterk af van het bedrijfstype; toch kan gesteld worden dat het gebruik van de PC voor managementondersteuning nog steeds ondermaats is. Op de sierteeltbedrijven worden vooral bedrijfsadministratie en word/excel gebruikt. Het gaat hier vooral om toepassingen voor facturatie van de verkopen. Op de sierteeltbedrijven wordt ook melding gemaakt van volgende toepassingen: internetbankieren, internet/e-mail en boekhouding.

Sierteeltonderzoek in Vlaanderen	2008
Onderzoekers: Nicole Taragola & Dirk Van Lierde	8
Plaats: ILVO – Eenheid Landbouw en Maatschappij,	

Van deze 173 bedrijven met een PC voor bedrijfsdoeleinden zijn er 164, of 94 % die internet gebruiken voor bedrijfsdoeleinden. De resultaten van de enquête tonen aan dat 64 % van de tuinbouwbedrijven met internetgebruik voor bedrijfsdoeleinden het minder dan 3 uren per week gebruiken (laag gebruik), 17 % tussen 3 en 5 uren (middelmatig gebruik) en 19 % meer dan 5 uren per week (hoog gebruik). Er werd geen statistisch significant verband gevonden tussen de frequentie van internetgebruik en de persoonskenmerken van de bedrijfsleider (leeftijd, opleiding) en de bedrijfskenmerken (bedrijfstype, bedrijfsgrootte, moderniteit van het bedrijf).

Aan de bedrijfsleiders die verklaarden internet te gebruiken voor bedrijfsdoeleinden werd een lijst met 5 groepen van internettoepassingen voorgelegd : algemene toepassingen (internetbankieren, informatie over output prijzen, weersvoorspellingen), informatie over input prijzen, informatie over milieuvriendelijke productiemethoden, gespecialiseerde informatie en 'e-commerce'. Algemene toepassingen blijken de belangrijkste internettoepassingen. Meer dan de helft consulteert nooit websites van de overheid of van onderzoeksinstituten. Minder dan 7 % maakt regelmatig gebruik van 'e-commerce' voor de aankoop van benodigdheden of de verkoop van hun producten. De meerderheid van de ondervraagde tuinbouwers heeft geen idee of er voldoende informatie beschikbaar is op het internet voor de verschillende toepassingen. 30 % van de respondenten zouden bereid zijn om te betalen voor websites waar ze hun eigen producten kunnen adverteren, lokale weersvoorspellingen kunnen raadplegen of gedetailleerd advies kunnen vinden met betrekking tot hun eigen producten.

Teneinde de invloed na te gaan van de persoonskenmerken van de bedrijfsleider en de bedrijfskenmerken werden deze gereduceerd tot vijf dimensies door middel van categorische principale componentenanalyse (CATPCA), resulterend in 'open bedrijfsleider die actief zoekt naar informatie', 'toekomstgerichtheid : jonge leeftijd, hoge opleiding, aanwezigheid van opvolger', 'open zijn voor risico's en een positieve attitude ten aanzien van milieuvriendelijke productie', 'zoeken naar specifiek bedrijfsadvies' en 'landbouw- of tuinbouwopleiding'. Een significante invloed van de dimensie 'open bedrijfsleider die actief zoekt naar informatie' werd gevonden voor de algemene toepassingen, informatie over milieuvriendelijke productiemethoden en gespecialiseerde informatie. Voor de algemene toepassingen hadden ook de dimensies 'toekomstgerichtheid' en 'open zijn voor risico's en een positieve attitude ten aanzien van milieuvriendelijke productie' een significante positieve invloed. Voor deze laatst vermelde dimensie werd ook een significante positieve invloed gevonden voor het gebruik van 'e-commerce' en de beschikbaarheid van een eigen website.

Er kan besloten worden dat er nog heel wat meer mogelijkheden zijn voor internetgebruik bij Vlaamse tuinbouwers, doch dat er momenteel nog problemen zijn op het vlak van internetvaardigheden en het aanbod van bruikbare informatie en toepassingen op het internet.